

DADES GENERALS

Curs acadèmic

Tipus de curs	Màster Propi
Nombre de crèdits	63,00 Crèdits ECTS
Matrícula	1.200 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Llicenciat/da, Graduat/da en Farmàcia Llicenciat/da, Graduat/da en Medicina Graduat/da en Infermeria

Modalitat	On-line
Lloc d'impartició	Aula Virtual de ADEIT
Horari	Aula Virtual ADEIT,
Direcció	

Organitzador	Departament de Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica i Parasitologia
Direcció	Matilde Merino Sanjuán Doctora en Farmacia. Catedrática de Universidad. Departament de Farmàcia i Tecnología Farmacèutica i Parasitología. Universitat de València. Mónica Climente Martí Jefa de Servicio de Farmacia. Hospital Universitario Dr Peset. Valencia. Asociado Asistencial de Ciencias de la Salud. Universitat de València. Isabel Font Noguera Jefe de Sección Servicio de Farmacia. Hospital Universitari i Politècnic La Fe de València de la Generalitat Valenciana Concepción Borrás Almenar Facultativo Especialista de Departamento. Servicio de Farmacia. Hospital Universitario y Politécnico La Fe. Valencia María Begoña Porta Oltra Facultativo Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia
Terminis	
Preinscripció al curs	Fins a 27/11/2017
Data inici	Novembre 2017
Data fi	Juliol 2018
Més informació	
Telèfon	961 603 000
Web específic	http://formacion.adeituv.es/calidad-farmacoterapeutica/
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

Qualitat Farmacoterapèutica i Seguretat en el pacient: Bases Metodològiques

1. Morbilidad relacionada con los medicamentos: aproximación a sus causas y consecuencias.
2. Sistemas de información para la gestión de la calidad asistencial.
3. Historia clínica orientada por problemas. Documentación y soportes informáticos para la práctica de Atención Farmacéutica.
4. Diseño de estudios de investigación en el ámbito sanitario.
5. Comunicación con el equipo interdisciplinar, el paciente y/o cuidador.
6. Problemas éticos en la práctica asistencial. Consentimiento informado del paciente.
7. Aspectos jurídicos en la práctica de la atención sanitaria.

Qualitat Farmacoterapèutica i Seguretat en el Pacient; Sistemes de Millora

1. Estrategias de mejora del proceso asistencial y seguridad del paciente.
2. Cultura de seguridad y factor humano. (comunicación/notificación de errores a familiares; evaluación de la cultura; indicadores).
3. Gestión farmacoterapéutica basada en la evidencia científica.
4. Tecnología aplicada al proceso farmacoterapéutico.
5. Gestión de riesgos en el proceso farmacoterapéutico.

6. Herramientas para el análisis de situación y contexto (DAFO).
7. Herramientas para el análisis y la evaluación proactiva de riesgos (AMFE).
8. Herramientas para el análisis y la evaluación reactiva de riesgos (Análisis causa raíz).
9. Método lean seis sigma aplicado a la calidad asistencial.
10. Experiencias de mejora del proceso farmacoterapéutico mediante lean seis sigma.
11. Modelos de gestión de calidad asistencial basados en la autoevaluación (EFQM) y acreditación.
12. Procedimientos para la certificación de una actividad asistencial. Normas ISO.
13. Acreditación por Joint Comisión International, aspectos relacionados con la utilización de medicamentos.

Qualitat Farmacoterapèutica i Seguretat del Pacient: Conciliació Farmacoterapèutica i Continuitat Asistencial

1. Atención Comunitaria.
1. Atención Hospitalaria.
3. Atención Domiciliaria.
4. Atención Sociosanitaria.
5. Atención Primaria.
6. Atención al paciente crónico hospitalizado.

Mètode IASER per a la millora de la qualitat de la Farmacoteràpia i la Seguretat dels Pacients

1. Detección y priorización de necesidades farmacoterapéuticas en los pacientes.
2. Identificación de pacientes con oportunidades de mejora de la farmacoterapia.
3. Actuaciones farmacéuticas para la prevención y resolución de morbilidad farmacoterapéutica.
4. Seguimiento farmacoterapéutico del paciente.
5. Evaluación de resultados farmacoterapéuticos y clínicos.
6. Evaluación de resultados farmacoeconómicos.
7. Evaluación de resultados humanísticos.
8. Validación de los programas de calidad farmacoterapéutica. Difusión de resultados, indicadores e incorporación de mejoras.

Programes de Gestió de riscs i millora de la qualitat Farmacoterapèutica

1. Pacientes críticos.
2. Pacientes onco-hematológicos.
3. Pacientes socio-sanitarios.
4. Pacientes pluripatológicos.
5. Pacientes con patología infecciosa.
6. Pacientes quirúrgicos.
7. Pacientes de urgencias y corta estancia.
8. Paciente crónico hospitalizado de larga estancia.

Treball Investigació. Mòdul Pràctic de prevenció de mobilitat Farmacoterapèutica en grups de pacients de alt risc

Trabajo práctico en grupos de pacientes seleccionados (agudos, crónicos, socio-sanitarios, trasplantados, onco-hematológicos, críticos), con el objetivo de prevenir MFT.

PROFESSORAT

Arturo Artero Mora

Medico Especialista en Medicina Interna. Jefe de Servicio de Medicina Interna. Hospital Universitario Dr. Peset. Valencia. Profesor Asociado de Universidad, Universidad de Valencia.

Concepción Borrás Almenar

Facultativo Especialista de Departamento. Servicio de Farmacia. Hospital Universitario y Politécnico La Fe. Valencia

María del Pilar Campillo Alonso

Farmacéutica Especialista en Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Dr. Peset. Valencia

Jorge Carmena Carmena

Medico Especialista Medicina Interna. Servicio de Medicina Interna. Hospital Universitario Dr. Peset. Valencia

José Luis Catalán Arlandis

Doctor en Farmacia. Farmaceutico Especialista en Farmacia Hospitalaria. Atención Primaria. Hospital Universitario Dr Peset. Valencia

Ana Cristina Cercós Lletí

Doctora en Farmacia. Farmacéutica Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

Mónica Climente Martí

Jefa de Servicio de Farmacia. Hospital Universitario Dr Peset. Valencia. Asociado Asistencial de Ciencias de la Salud. Universitat de València..

Carlos Domingo del Pozo

Jefe de Sección. Servicio de Cirugía General. Hospital Universitario Dr. Peset. Valencia. Asociado Asistencial de Ciencias de la Salud. Departament de Cirurgia. Universitat de València

Vicente Javier Faus Felipe

Doctor en Farmacia. Farmacéutico Farmacia Hospitalaria. Farmacéutico Comunitario. Málaga

Esther Ferrer Cejalvo

Abogada. Colegio Oficial de Farmacéuticos de Valencia

Isabel Font Noguera

Doctora en Farmacia. Farmaceutica Especialista en Farmacia Hospitalaria. Jefa de Sección. Hospital Universiari i Politecnic de la Fe. Valencia. Profesor Asociado Asistencial.

Emilio Garijo Gómez

Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria. Coordinador Unidad de Corta Estancia. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

Elena Lucía Gras Colomer

Facultativo Especialista Departamento. Servicio Farmacia. Hospital de Manises

Marta Hermenegildo Caudevilla

Doctora en Farmacia. Farmacéutica Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

Marta Hernández Griso

Farmacéutica Especialista en Farmacia Hospitalaria. Servei de Farmàcia Integral Consorci Sanitari de Terrassa. Barcelona

María Victoria Lerma Gaudé

Farmacéutica Especialista Farmacia Hospitalaria. Complejo Hospitalario Universitario. Albacete

Pilar Llopis Salvia

Facultativo Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

María de los Ángeles López-Montenegro Soria

Facultativo Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Lluís Alcanyís. Xàtiva (Valencia)

Matilde Merino Sanjuán

Doctora en Farmacia. Catedrática de Universidad. Departament de Farmàcia i Tecnología Farmacèutica i Parasitologia. Universitat de València.

Mónica Montero Hernández

Doctora en Farmacia. Farmacéutica Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Arnau de Vilanova. Valencia

Ana Moya Gil

Doctora en Farmacia. Farmacéutica Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia. Profesora Asociada Asistencial.

Ramón Navarro Sanz

Jefe de Servicio. Área Médica Integral-Medicina Interna. Unidad de Medicina Paliativa. Hospital Padre Jofre. Valencia

Beatriz Nebot Marzá

Abogada. Colegio oficial de Farmaceuticos de Valencia

Cornelio Núñez Lozano

Médico Especialista en Medicina Interna. MIR Medicina Intensiva. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

Juan Pablo Ordovás Baines

Jefe de sección. Servicio de Farmacia. Hospital Universitario Dr. Peset. Valencia.

Ana Ortega Eslava

Doctora en Farmacia. Farmacéutica Especialista Farmacia Hospitalaria. Clínica Universitaria de Navarra. Pamplona

Juan Francisco Peris Martí

Doctor en Farmacia. Farmacéutico Especialista Farmacia Hospitalaria. Centro Sanitario la Cañada. Valencia

María Begoña Porta Oltra

Facultativo Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

Enrique Ramón Real

Medico Especialista en Medicina de Familia y Comunitaria. Unidad de Hospitalización Domiciliaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

María Paz Ribas García

Médico Especialista en Hematología y Hemoterapia. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia. Profesora Asociada Asistencial.

Ramón Carlos Romero Serrano

Jefe Unidad de Documentación Clínica y Admisión (UDCA). Hosp. Univ. Doctor Peset. Valencia

María de los Ángeles Royo Peiró

Oreto Ruiz Milló

Doctora en Farmacia. Farmacéutica Especialista Farmacia Hospitalaria. Hospital Universitario Doctor Peset. Valencia

Luis Salar Ibáñez

Farmacéutico Comunitario. Oficina de Farmacia. Valencia

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

Farmacèutics i altres professionals de la salut *Permet l'adquisició de coneixements i destreses per a la pràctica de l'Atenció Farmacèutica en l'entorn comunitari, hospitalari i sociosanitari.

*Capacita per a abordar el disseny i la implantació de programes de qualitat en l'ús dels medicaments. *Facilita l'avaluació de resultats en salut.

Amb l'objectiu d'identificar les oportunitats de millora en el tractament que reben els pacients, aquest màster aprofundirà en el disseny de processos integrats que milloren les activitats clíniques dins del marc definit per la qualitat farmacoterapèutica i la seguretat en el pacient, en els entorns de major risc i en els moments crítics dels episodis relacionats amb la farmacoteràpia. Els alumnes podran validar mètodes, escales, algorismes i qüestionaris predeterminats per a la mesura de resultats farmacoterapèutics i clínics en els pacients.

METODOLOGÍA

La metododogía online permet traslladar l'experiència formativa a l'AULA VIRTUAL d'ADEIT, on l'alumnat i el professorat podran adquirir i intercanviar coneixements independentment del moment i del lloc on es troben. L'Aula Virtual es constitúix com un entorn de trobada, intercanvi i aprenentatge dinàmic.

Els participants disposen d'una clau personalitzada que permet l'accés al curs des de qualsevol ordinador connectat a internet i des de qualsevol navegador web i sistema operatiu.

MATERIALS I RECURSOS ADEQUATS

L'alumnat té a la seu disposició en l'Aula Virtual tot el material didàctic que compon el programa del curs.

A més comptarà, si és el cas, amb un conjunt de recursos addicionals que permetran al professorat complementar la seu docència: Materials multimèdia, vídeos a través d'un servei de videotransmissió, arxius Powerpoint, arxius PDF, àudios, diapositives, galeries d'imatges, enllaços d'interès, bibliografia, etc. que seran ferramentes de suport per a aprofundir en els coneixements del curs.

COMUNICACIÓ CONSTANT

Durant l'activitat formativa, els participants disposaran de diverses ferramentes de comunicació, com els fòrums, els xats i la missatgeria interna.

Els FÒRUMS de debat són espais compartits per tots els participants (alumnat i professorat) que permeten l'intercanvi d'idees, així com resoldre dubtes, proposar debats i respondre qüestions. També permeten intercanviar arxius per a realitzar activitats determinades en grup.

Els fòrums fomenten la participació, la col·laboració i el treball en equip. Estan sempre disponibles, l'alumne decidix quan realitza la seua aportació, triant el moment que millor s'adapta al seu horari.

S'ofereix també la possibilitat de comunicar-se en temps real a través d'un XAT. Este mecanisme és útil quan diversos participants desitgen debatre sobre un tema en concret d'una manera simultàni i síncron.

L'Aula Virtual d'ADEIT disposa d'un sistema de VIDEOCONFERÈNCIA que permetrà aprofundir en distints continguts, discutir casos pràctics, i assistir a presentacions en què els alumnes poden realitzar preguntes i compartir experiències.

Un eix fonamental en la formació on line és el seguiment personal portat a terme pels tutors del curs, ajudant a aprofundir i refermar els conceptes clau i resolent els dubtes i consultes particulars a través d'un sistema de TUTORIA personal.

AVALUACIÓ CONTÍNUA

Per a garantir l'aprofitament del curs, s'aplica un sistema d'avaluació contínua, que servirà per a comprovar en quina mesura l'alumnat assimila els coneixements estudiats, i el seu rendiment en les distintes matèries.

Amb caràcter general es valorarà, a més de la participació i el treball en equip, la profunditat de les intervencions en els fòrums, així com el coneixement adquirit i demostrat a través de la realització de proves com ara qüestionaris tipus test, casos pràctics, activitats de desenvolupament, etc.

Els participants hauran de complir amb els requisits i estàndards d'aprenentatge i dedicació establits pels diferents docents del curs.

SUPORT PERSONALITZAT

L'alumnat està acompañat per un conjunt de persones, serveis i recursos que li atenen i estan a la seu disposició per a facilitar-li l'aprenentatge.

Este collectiu inclou diverses figures, des del Responsable acadèmic del curs o Director del mateix, els autors de continguts, els tutors, coordinadors del desenvolupament del curs, dinamitzadors i fins a l'Equip Tècnic. Tots ells participen d'una manera relacionada en els processos docents en entorns virtuals.

Encara que és el propi alumne qui gestiona el seu temps i planifica el seu ritme d'estudi, tot este equip de suport li ajudarà a fer que aprofite amb èxit el curs.